

Senais Valdenciešu katehisms

I

Jautājums: Ja kāds Tev prasītu, Kas Tu esi, kā Tu atbildētu?

Atbilde: [Es esmu]Dieva radība, saprātīga un mirstīga.

J. Kādēļ Dievs radīja Tevi?

A. Lai līdz dzīves beigām es Viņu pazītu un Viņam kalpotu, un varētu būt glābts caur Viņa žēlastību.

J. No kā sastāv Tava glābšana?

A. No trīs galvenajiem tikumiem, kas ir pilnīgi nepieciešami glābšanai.

J. Kas tie būtu?

A. Ticība, cerība un mīlestība (mīlestības darbi)

J. Kā Tu to pierādīsi?

A. Apustulis 1.vēstulē Korintiešiem 13:13 saka: "Šīs trīs lietas paliek, ticība, cerība un mīlestība".

J. Kas ir ticība?

A. Apustuļa vārdiem no vēstules Ebrejiem 11:1 "Bet ticība ir paļaušanās uz lietām, kas cerējamas, un pārliecināšanās par lietām, kas neredzamas.."

J. Cik veidu ticības ir?

A. Ir divu veidu ticības,- dzīva un mirusi ticība.

J. Kas ir dzīvā ticība?

A. Tā, kas strādā caur mīlestību (mīlestības darbiem)

J. Kas ir mirusi ticība?

A. Kā Jēkabs saka, ticība, ja tai darbu nav, pati par sevi tā ir nedzīva. Un atkal, ticība bez darbiem ir nedzīva; Mirusi ticība ir ticēt, ka ir Dievs, un ticēt [dažādām]lietām par Dievu, bet neticēt Viņam [pašam].

II

J. Kas ir Tava ticība?

A. Patiesa katoliska (vispārēja) un apustuliska ticība.

J. Kas tas ir?

A. Tas ir tas, kas apustuļu ticības apliecībā ir iedalīts 12 sadaļās.

J. Kas ir šī ticības apliecība?

A. Es ticu visuvarenajam Dievam Tēvam un utt.

J. Kā Tu vari zināt, ka Tu tici visuvarenajam Dievam?

A. Pēc tā, ka es zinu un ievēroju Dieva likumus.

J. Cik ir Dieva likumu?

A. Desmit, tie atrodas 2. un 5. Mozus grāmatā.

J. Kas tie ir?

A. Klausies, Izraēl! Es esmu Kungs tavš Dievs, Tev nebūs citus dievus turēt priekš manis. Tev nebūs sev darīt nekādu tēlu nedz līdzību ne no tā, kas augšā debesīs utt.

J. Kas ir šo likumu kopsavilkums?

A. Tas sastāv no diviem lielajiem likumiem, kas ir: Tev būs mīlēt Dievu pāri pār visām lietām un savu tuvāko kā sevi pašu.

III

J. Kas ir pamats šiem likumiem, caur kuriem katram vajadzētu ieiet dzīvē, bez kura pamata neviens nevar darīt kaut ko cienīgu un piepildīt šos likumus?

A. Tas ir mūsu Kungs Jēzus Kristus, par kuru apustulis 1. Vēstulē Korintiešiem saka: Neviens nevar likt citu pamatu, kā vien to, kas jau ir likts, proti, Jēzus Kristus.

J. Kādā veidā cilvēks var pienākt pie šī pamata?

A. Caur ticību. Tā saka Pēteris 1.vēstulē 2:6- Redzi, es lieku Ciānā galveno stūra akmeni, izredzētu, dārgu, un tas, kurš uz viņu tic, nepaliks kaunā. Un mūsu Pestītājs saka: Tas, kurš man tic, tam būs mūžīga dzīve.

J. Kā Tu zini, ka Tu tici?

A. Tāpēc, ka es pazīstu Viņu kā patiesu Dievu un patiesu cilvēku, kurš bija dzimis, cietis un krustā sists par manu atpirkšanu un taisnošanu, grēku piedošanu, un ka es mīlu Viņu un vēlos piepildīt Viņa pavēles.

J. Kādā veidā cilvēks var sasniegt šos būtiskos tikumus, kas ir ticība, cerība un mīlestība?

A. Ar Svētā Gara dāvanām.

J. Vai Tu tici Svētam Garam?

A. Es ticu, jo Svētais Gars nāk no Tēva un Dēla un ir viena no Trīsvienības personām, un pēc dievišķības ir vienlīdzīgs ar Tēvu un Dēlu.

J. Tu tici, ka Dievs Tēvs, Dievs Dēls, Dievs Svētais Gars, ir trīs personas, tad tev ir trīs Dievi?

A. Nē, nav trīs.

J. Bet tomēr Tu nosauci trīs.

A. Tas ir dažādu personu dēļ, bet nevis [dažādu] dievišķu būtību dēļ. Jo, lai arī ir trīs personas, tomēr ir viena būtība.

IV

J. Kādā veidā Tu pielūdz un kalpo Dievam, kuram Tu tici?

A. Es pielūdzu Viņu ar iekšēju un ārēju pielūgšanu, ārēji lokot ceļus, paceļot rokas, noliecoties, ar himnām un garīgām dziesmām, gavēšanu, bet iekšēji caur svētu pieķeršanos, gribot darīt to, kas Viņam patīk. Es kalpoju Viņam, ticībā, cerībā un mīlestībā, atbilstoši Viņa pavēlēm.

J. Vai Tu pielūdz un kalpo vēl kādai lietai bez Dieva?

A. Nē.

J. Kādēļ?

A. Tāpēc, ka Viņa pavēle stingri nosaka: Tev būs savu Kungu Dievu pielūgt un tikai vienīgi Viņam kalpot. Un Es nevienam citam Savu godu nedošu. Atkal: Es dzīvoju, saka tas Kungs, katrs celis locīsies manā priekšā. Un Kristus Jēzus saka: Būs patiesi dievlūdzēji, kuri pielūgs Tēvu garā un patiesībā. Jānis nepielūgs eņģeli, nedz Kornēlijs Pēteri.

J. Kādā veidā Tu lūdz?

A. Es lūdzu atbilstoši tai lūgšanai, kuru mums mācīja Dieva Dēls: "Mūsu Tēvs debesīs...utt."

J. Kurš vēl ir kāds būtisks tikums, kurš ir nepieciešams glābšanai?

A. Tā ir mīlestība.

J. Kas ir mīlestība?

A. Tā ir Svētā Gara dāvana ar kuru dvēsele, ticības apgaismota, tiek pārveidota [Dieva] gribā, ar ko tad es varu ticēt tā, kā jātīc un cerēt tā kā jācer.

V

J. Vai Tu tici svētai draudzei?

A. Nē, jo tā ir radība; bet es ticu tam, ka tāda [svēta draudze] ir.

J. Kas ir tas, ko Tu tici, attiecībā uz svēto draudzi?

A. Es saku, ka draudze ir apskatāma divējādi, viena ir tās [dievišķā] būtība, otra- tās kalpošana; apskatot pēc tās būtības, ar draudzi mēs saprotam vispārējo svēto baznīcu, kura apvieno visus Dieva izredzētos no pasaules sākuma līdz pat beigām; Dieva žēlastībā caur Kristus nopelnu, sapulcināti caur Svēto Garu, nozīmēti no iesākuma mūžīgai dzīvei, kuru vārdi un skaits ir zināms vienīgi Dievam, kurš tos izredzējis. Šajā draudzē nepaliks neviens nešķīsts. Bet draudze, to apskatot atbilstoši kalpošanas patiesībai, ir Kristus kalpotāju sapulce, kopā ar cilvēkiem, kas nodevušies [Kristus] Uzdevumam, lieto kalpošanu caur ticību, cerību, mīlestību.

J. Pēc kādām pazīmēm Tu pazīsti Kristus draudzi?

A. Pēc īsti acinātiem kalpotājiem un cilvēkiem, kas piedalās patiesā kalpošanā.

J. Pēc kādām pazīmēm Tu pazīsti kalpotājus?

A. Pēc patiesas ticības sapratnes, pēc veselīgas, patiesas mācības, pēc dzīves, kas dod labu piemēru citiem, pēc evaņģēlija sludināšanu, un atbilstošu, īstu sakramentu pārvaldīšanas.

J. Pēc kādām pazīmēm Tu pazīsti viltus kalpotājus?

A. Pēc viņu augļiem; pēc viņu akluma, pēc viņu ļaunajiem darbiem, pēc viņu sagrozītās doktrīnas, un pēc viņu neatbilstošas sakramentu pārvaldīšanas.

J. Kā mēs varam ieraudzīt viņu aklumu?

A. Kad nezinot to patiesību, kura ir nepieciešama glābšanai, viņi ievēro cilvēku izgudrojumus it kā Dieva likumus, par kuriem jau pravietis Jesaja runā un ko apstiprina Jēzus Kristus Mateja evaņģēlijā 4:15- Šie ļaudis godā mani ar savām lūpām, bet viņu sirdis ir tālu no Manis, bet viņi nekalpo Man, mācīdami cilvēku doktrīnas un mācības.

J. Pēc kādām pazīmēm Tu pazīsti viņu ļaunos darbus?

A. Pēc tiem redzamajiem grēkiem par kuriem runā apustulis Galatiešu vēstulē 5:21, [par tiem] sakot: ka tie, kas tādas lietas dara, Dieva valstību neiemantos.

J. Pēc kādām pazīmēm tu vari atpazīt nepareizu doktrīnu?

A. Pēc tā, ka tā māca pretēji ticībai un cerībai, kas tad arī ir dažāda veida elkdievība, proti, pielūdzot saprātīgo, juteklisko, redzamo vai neredzamo radību. Jo jāpielūdz ir tikai Tēvs ar Dēlu un Svēto Garu un nekāda radība, lai arī kas [tā būtu]. Bet pretēji tam, tie piegriežas cilvēkam un viņa roku darbam, vai viņa vārdiem, vai viņa autoritātei tādā mērā, ka cilvēks, kļūdainās reliģijas dēļ, [sāk] nesaprātīgi ticēt, ka Dievs ir parādā cilvēkam (jeb, ka cilvēkam no Dieva kaut kas pienākas), un akceptē [arī] priesteru simoniju (amata pirkšanu).

VI

J. Pēc kādām pazīmēm var atpazīt neatbilstošu sakramentu pārvaldīšanu?

A. Kad priesteri nezina Kristus nodomu sakramentos, un māca, ka visa žēlastība un patiesība ir iekļauta ārējā rituālā, un pārliecina cilvēkus piedalīties pie sakramentiem bez [sirds] patiesības un bez ticības. Bet tas Kungs prasa no tiem, kas pieder Viņam, uzmanīties no tādiem viltus praviešiem, sakot: Sargieties no farizejiem, kas nozīmē no viņu viltus mācības rauga. Un atkal citā vietā: Neticiet viņiem, nesekoņiet viņiem. Dāvids ienāda šādu personu draudzi, sakot, Es ienīstu ļauno sapulces. Tāpēc Kungs mums pavēl nodalīties no šādiem cilvēkiem, kā 4.Mozus 16:26- atkāpjaties nost no šo bezdievīgo cilvēku dzīvokļiem un neaizskarat nekā no tā, kas viņiem pieder, ka jūs neejat bojā visu viņu grēku dēļ. Un apustulis 2.Korintiešiem 6:14-17: Nevelciet svešu jūgu ar neticīgiem, jo kāda daļa ir taisnībai ar netaisnību? Kāda biedrība ir gaismai ar tumsību? Kā saskan Kristus ar Belialu? Jeb kāda daļa ir ticīgam ar neticīgu? Un kāda līdzība ir Dieva namam ar elkdieviem? Jo jūs esat tā dzīvā Dieva nams; tā ka Dievs sacījis: Es iekš tiem gribu mājot un viņu starpā staigāt, un gribu būt viņu Dievs, un viņi būs Mani ļaudis. Tas Kungs saka: Tāpēc izejiet no viņu vidus un atšķiraties un neaiztiekat neko, kas ir nešķīsts; tad es jūs gribu pieņemt. Un atkal 2.Tesalonīķiešiem 3:12: Mēs jums pavēlam, brāļi, mūsu Kunga Jēzus Kristus vārdā, atstāties no ikviena brāļa, kas staigā netiklī un ne pēc tās mācības, ko tas no mums ir dabūjis. Un Atklāsmes grāmata 18:4: izejat no viņas, mani ļaudis, ka jūs viņai nepaliekat par biedriem pie viņas grēkiem un ka jūs nedabūjiet no viņas mocībām.

J. Kādā veidā pazīt tos, kas draudzē nepastāv patiesībā?

A. Pēc viņu redzamajiem grēkiem un kļūdainās ticības, jo mums jāizvairās no tādiem cilvēkiem, lai mēs netiktu to samaitāti.

J. Kādā veidā tev būtu jāsadarbojas ar svēto draudzi?

A. Man ir jāsadarbojas ar draudzi attiecībā uz tās [dievišķo] būtību,- caur ticību, un mīlestību, kā arī ar likumu ievērošanu un pastāvēšanu labā rīcībā līdz galam.

J. Cik daudz lietas ir kalpošanas lietas?

A. Divas,- Vārds un sakramenti

J. Cik sakramenti ir?

A. Divi, tie ir kristība un Tā Kunga vakarēdiens.

VII

J. Kas ir trešais tikums, kas nepieciešams glābšanai?

A. Cerība

J. Kas ir cerība?

A. Tā ir noteikta pašātvība par žēlastību un godību, kas nāks.

J. Kā mēs ceram uz žēlastību?

A. Caur vidutāju Jēzu Kristu, par kuru Jānis runā 1:17: žēlastība un patiesība ir notikusi caur Jēzu Kristu, un atkal: Vārds tapa miesa un dzīvoja mūsu starpā, pilns žēlastības un patiesības.

J. Kas ir tā žēlastība?

A. Tā ir atpirkšana, grēku piedošana, taisnošana, dievbērnība, svētīšana.

J. Kā mēs ticam uz šo žēlastību Kristū?

A. Caur dzīvu ticību un patiesu grēku nožēlu. Jēzus Kristus saka: Atgriezieties un ticiet uz evaņģēliju.

J. No kurienes nāk cerība?

A. No Dieva dāvanas un apsolījumiem par kuriem apustulis saka: Viņš spēj piepildīt to, ko ir apsolījis. Jo Viņš pats ir apsolījis, ka [grēcinieks] kurš atzīs Viņu, nožēlos savus grēkus un cerēs uz Viņu, tas saņems žēlastību, piedošanu un taisnošanu.

J. Kas ir tās lietas, kas cilvēku novērš no šīs cerības?

A. Nedzīva ticība, antikrista pievīlums ticēt citām lietām ārpus Kristus, tas ir svētajiem, antikrista spēkam, viņa autoritātei, vārdiem un "svētībām", sakramentiem, mirušo relikvijām, purgatorijai, kas ir viltotas un izdomātas lietas. Mācot, ka šādos veidos var iegūt ticību, kas ir pretēji patiesībai un Dieva likumiem, kas ir elkdievība dažādos tās aspektos, kā arī ļaunums un simonija, proti, pamatot dzīvā ūdens straumes, kas dotas caur žēlastību, skrienot pēc "caurām mucām", pielūdzot, godājot un kalpojot radībai caur lūgšanām un gavēšanām, upuriem, ziedojumiem, svētceļojumiem u.c. Tādējādi paļaujoties uz savu spēju iegūt žēlastību, kuru neviens cits nevar dot, kā vienīgi Dievs Jēzū Kristū. Velti tie ceļo, zaudē savu sudrabu un dzīvību, un ne tikai šo dzīvi, bet arī mūžīgo, kas nāk. Tieši tādēļ ir teikts, ka: ļaundaru cerība iznīks.

VIII

J. Un ko Tu saki par svētīto jaunavu Mariju? Jo viņa ir pilna žēlastības, kā eņģelis to liecina: esi svētīta, Marija, pilna žēlastības.

A. Svētītā jaunava Marija ir bijusi un ir pilna žēlastības, kas viņai pašai ir nepieciešama, bet ne lai nodotu citiem. Jo tikai viņas Dēls ir pilns žēlastības lai to nodotu citiem, kā par Viņu ir teikts: No Viņa pilnuma mēs visi esam dabūjuši žēlastību uz žēlastību.

J. Vai Tu tici svēto sadraudzībai?

A. Es ticu, ka ir divi veidi, kā svētie sadarbojas; viens ir [dievišķās] būtības lietās, otrs- kalpošanas lietās. Sadarbojoties [dievišķās] būtības lietās viņi sadarbojas ar Dieva Svētā Gara palīdzību, caur Jēzus Kristus nopelnu. Par kalpošanas vai draudzes lietām, viņi sadarbojās ar rūpīgi veiktu kalpošanu, proti, ar Vārdu, ar sakramentiem un ar lūgšanām. Es ticu gan vienai, gan otrai sadarbībai svēto starpā. Pirmā ir tikai Dieva, Jēzū Kristū un Svētajā Garā, otra- Kristus draudzē.

J. Iekš kā ir mūžīgā dzīve?

A. Dzīvā un darbīgā ticībā un pastāvēšanā tajā. Mūsu Pestītājs saka, Jāņa 17:3- Šī ir tā mūžīgā dzīvība, ka viņi Tevi atzīst, to vienīgo patieso Dievu, un To, ko Tu esi sūtījis, Jēzu Kristu. Un arī: Tas, kurš pastāv līdz galam, tiks izglābts.

J.P. Perrin, History of the ancient Christians
Book 3, Chapter 2

Tulkojums no angļu valodas ELG